

това да му дава да ꙗне тепло отъ попаренѣ ружѣ, или отъ менекше или слѣзъ; да му туря вечерь зарань крака-та въ топль водѣ, и нощѣ да му налага грѣды-ты съ наложкѣ отъ леноно сѣмя, или съ мушьямѣ накыснѣтъ въ лой. А трѣбува и това да спомянемъ, че ако ся продлѣжи за много врѣмя кашлица-та, нѣма другѣ леснинѣ за да ся прѣмахне освѣнь да ся промѣни мѣсто.

XVI. БОЛЕСТИ НА МОЗЪКА.

Нѣ тука не мѣримъ да описваме мозѣчны-ты болести въ дѣтинство-то, а само искамы да покажемъ кои имъ сѣ главни-ти бѣлѣзи, кои-то трѣбува да накаратъ майкы-ты за да повыкаты уврѣмя лѣкаръ.

Кога ся съгляда че дѣте-то е натягнѣло и записано като че дреме; кога му почервенѣвать и ся раздразвать очи-ты на видѣло; кога ся въспалва умъ-тъ му та го первать; кога на сѣна си ся мѣта, бленува и реве; кога му гори кожа-та и му тупать жилы-ты по шѣж-тъ; най-сѣтъ кога-то му ся покрѣща или урыгва и блюва, тогава не бѣва да ся чѣка, а веднага да ся повыка искусенъ лѣкаръ за да лѣкува уврѣмя тѣхъ мозѣчныхъ болестъ.

Мозѣчны-ты болести по дѣца-та сѣ много по градища-та, а по села-та рѣдко ся срѣщать, а това става зашто-то на градскы-ты дѣца давать отрано раздразнителны ястїя, какво-то мясо, вино, кафе и другы питїя, па гы оставять да стоять много будны по сѣдѣвки въ събранїя и много на видѣло, при това още зашто-то въ града нѣма чистъ свободенъ въздухъ, особено по училища-та дѣто въздухъ-тъ лесно ся разваля, най-много ако гы дадѣтъ на училище много малкы освѣнь това топлы-ты постилкы и завивкы, па и малкы-ты стаи, у кои-то спять мнозина, спомагать на мозѣчны-ты болести по дѣца-та.

Итака щомъ ся усѣти, че може да налѣти дѣте-то мозѣчна треска, трѣбува да ся повыка искусенъ лѣкаръ, а докѣлѣ дойде, да ся давать на дѣте-то расхладителны питїя по малко на единъ пѣтъ: да му ся црѣка съ црѣкалкѣ, да му ся турять крака-та въ водѣ, или по-добрѣ да му ся наложять ходила-та съ хардадь, да ся туря въ широкѣ стаѣ дѣто въздухъ-тъ да е чистъ и да ся притворятъ прозорци-ти какво-